

Financovanie kultúry v Slovenskej republike

JUDr. Emília Kršíková
Vedúca služobného úradu
Ministerstvo kultúry
Slovenskej republiky

Medzinárodná konferencia

Kultúra 2017

**Praha
November 2016**

Programové vyhlásenie vlády 2012 – 2016

- Kultúra má potenciál prispievať k ekonomickému a sociálnemu rozvoju spoločnosti.
- Finančná podpora kultúry musí vychádzať z reálnych ekonomických možností štátu a byť aj schopná naplňovať reálne stanovené ciele, priority a očakávania kultúrnej obce.

Programové vyhlásenie vlády 2012 – 2016

- **Kultúra je vnímaná aj ako oblasť s potenciálom prispieť svojou kreativitou**
 - k rozvoju znalostnej spoločnosti,
 - k celkovej konkurencieschopnosti
 - k sociálnemu a ekonomickému rastu.

Je integrátorom celej slovenskej spoločnosti.

Programové vyhlásenie vlády 2012 – 2016

- Za dôležité bude vláda považovať financovanie kultúry nielen z verejných zdrojov, ale bude hľadať aj nové možnosti a modely.**
- Pretransformuje súčasný Grantový systém na verejnú inštitúciu, ktorej príjmy, určené na podporu slovenskej kultúry, budú zákonom zabezpečené aj výnosmi z hazardných hier a lotérií.**

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

- **Zásadným predpokladom zmeny k zlepšeniu stavu kultúry je celospoločenská ochota a schopnosť opustiť zastaraný pohľad na národnú kultúru ako na „nadstavbu“, ktorá spotrebúva spoločenské zdroje.**

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

Prínosy z rozvoja kultúry spočívajú najmä v náraste „neuchopiteľného spoločenského kapitálu“, ktorý rastom úrovne vzdelanosti a kultúrnosti občanov prináša vyššiu kvalitu spoločenských vzťahov a môže zásadne zvýšiť aj kvalitu života obyvateľstva.

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

- **Vláda bude nadväzovať a pokračovať so zmenami v oblasti financovania kultúry, a to postupne z priamej gescie štátu k formám verejnoprávnosti a samosprávy.**
- **Po založení Audiovizuálneho fondu a Fondu na podporu umenia si kladie za cieľ, aby obdobná verejnoprávna inštitúcia vznikla aj na financovanie kultúry národnostných menšín.**

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

- **Vláda bude hľadať nové zdroje financovania kultúry prostredníctvom aktivovania súkromných zdrojov, napr. využívaním možností sponzorských príspevkov na základe sponzorskej zmluvy.**
- **Cieľ:**
aktivizovať doplňujúce finančné zdroje
 - **na obnovu kultúrneho dedičstva,**
 - **na podporu umeleckej tvorby a realizáciu kultúrnych podujatí.**

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

- **Vláda, považujúc kultúrny a kreatívny priemysel za prierezové kultúrno-hospodárske odvetvie s výrazným ekonomickým a rastovým potenciálom,**
 - **prijme opatrenia na jeho stimuláciu**
 - **a predovšetkým vytvorí podmienky na čo najefektívnejšie čerpanie zdrojov z európskych fondov, určené pre túto oblasť.**

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020

- **Vláda počíta s finančnou podporou malých a stredných podnikov a s vybudovaním kreatívnych centier na regionálnej úrovni, ktoré by sa**
mali stať platformami a sprostredkovateľmi
 - **podpory,**
 - **rozvoja kultúry, kreativity, podnikania, inovácií**
 - **a tvorby pracovných miest.**

ZDROJE

financovania kultúry

- Verejné zdroje
- Súkromné zdroje
- Zmiešané zdroje

VEREJNÉ ZDROJE

- **Štátny rozpočet**
- **Rozpočty samosprávnych krajov**
- **Rozpočty miest a obcí**
- **Štrukturálne fondy**

Štátny rozpočet

- *Kapitoly štátneho rozpočtu spolu
444 mil. eur v roku 2016
z toho kapitola Ministerstva kultúry SR
218 mil. eur v roku 2016*
- *Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva kultúry
SR na rok 2017 v sume 244 mil. eur*

Štátny rozpočet 2016 MK SR

- Rozpočet kapitoly MK SR je v porovnaní s rokom 2015 **vyšší o 15 mil.** eur.
- zriadenie Fondu na podporu umenia,
- financovanie udržateľnosti ukončených projektov Operačného programu Informatizácia spoločnosti,
- osobitný príspevok na podporu audiovizuálneho priemyslu.

Štátny rozpočet MK SR 2017

- **nárast o 8,0 mil. eur**
 - **najmä v dotačnom systéme**
 - = na podporu programov Obnovme si svoj dom**
 - = na kultúru znevýhodnených skupín.**
- **Ďalej sú v návrhu rozpočtové kapitálové výdavky na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu**
 - **Slovenskej národnej galérie (12,0 mil. eur)**
 - **Múzea holokaustu v Seredi (2,5 mil. eur).**

Úrad vlády SR

Kancelária splnomocnenca pre národnostné menšiny

- 2016

3 879 250

- 2017

4 500 000

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

- 2016
650 000
- 2017
900 000

Fond na podporu umenia

- *Nezávislá verejnoprávna inštitúcia*
- *Spravuje kultúrna obec*
- *Financovanie prostredníctvom kapitoly MK SR*
- 2016
15 000 000
- 2017
15 000 000

Samosprávne kraje a obce

- V dôsledku decentralizačných vplyvov od roku 2002 do roku 2010 **vzrástli** výdavky obcí na kultúru takmer **trojnásobne** a výdavky VUC sa zvyšovali po roku 2004.
- Rozpočet 2016 v porovnaní so skutočnosťou 2015, tak výdavky obcí a VÚC sú **rovnomerne zvyšované** - medziročný rast **3 až 5%**.

Štrukturálne fondy

Nórske fondy

- **2017**

20 000 000

Štrukturálne fondy

Fondy Európskej únie

Regionálny operačný program PO3

- Kultúrny a kreatívny priemysel

- 2017

50 000 000

Zmiešaný sektor

- **Verejnoprávne inštitúcie**
- **Financované:**
 - **sčasti zo štátneho rozpočtu**
 - **sčasti zo súkromných zdrojov**
- **Riadenie:**
 - **Volené orgány**
 - = nominanti štátu**
 - = profesijných organizácií**

Zmiešaný sektor

- **Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS)**
- **Tlačová agentúra Slovenska (TASR)**
- **Audiovizuálny fond**

Rozhlas a televízia Slovenska

- 2016
- **Zmluva so štátom 26 129 360**
- Projekt digitalizácie – OPIS
- Úhrady za služby verejnosti 77 000 000
- Príjmy z reklamy 5 499 031
- Ostatné príjmy
- Príjmy bez počiatočného zostatku 117 081 054
- Počiatočný zostatok 16 068 776
- **Príjmy RTVS spolu 133 149 830**

Rozhlas a televízia Slovenska

- 2017

Rozpočtový výhľad

Úhrady za služby verejnosti 77 000 000

Zmluva so štátom 26 000 000

Príjmy z reklamy 4 600 000

- Časový rozsah vysielanej reklamy vo vysielaní televíznej programovej služby RTVS nesmie spolu presiahnuť 0,5% denného vysielacieho času. Uvedené zníženie objemu reklamy vo vysielaní RTVS bolo zavedené od roku 2009 po ustanovení povinného príspevku TV vysielateľov na základe licencie do Audiovizuálneho fondu.

TLAČOVÁ AGENTÚRA SR 2016

nedaňové príjmy, z toho:	2 691 000
administratívne a iné poplatky a platby	2 500 000
kapitálové príjmy	164 000
iné nedaňové príjmy	18 000
granty a transfery *	2 429 000
príjmy z transakcií s fin. akt. a pas. (FO), v tom:	87 000
zostatok prostriedkov z predch. rokov (FO)	87 000
Spolu	5 206 000

Audiovizuálny fond

- **Verejnoprávna inštitúcia**
- **Zriadená zákonom o Audiovizuálnom fonde**

Audiovizuálny fond

- **Financovaný kombináciou**
 - **zdrojov štátneho rozpočtu**
 - **povinných príspevkov**
 - **RTVS**
 - **televízneho vysielateľa oprávneného vysielat' na základe licencie**
 - **prevádzkovateľa audiovizuálneho technického zariadenia (kino)**
 - **prevádzkovateľa retransmisie**
 - **distributéra audiovizuálnych diel**

Audiovizuálny fond 2015

Príjem	suma v eur
vlastné príjmy (úhrady, úroky, vratky, iné)	121 017
splátky pôžičiek poskytnutých fondom	91 700
RTVS	115 240
TV vysielatelia na základe licencie	1 492 819
kiná	123 060
retransmisia	651 790
distribúcia	36 757
štátny rozpočet	4 500 000
SPOLU	7 132 383

Audiovizuálny fond 2016

Príjmy spolu:	10 624 364
nedaňové príjmy, z toho:	2 453 900
administratívne a iné poplatky, z toho:	26 800
administratívne úhrady podľa § 21 zákona 516/2008	25 000
úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, vkladov	5 600
ostatné nedaňové príjmy	2 421 500
vratky dotácií	30 000
iné - príspevky podľa § 25-28 zákona 516/2008	2 391 500
zo štátneho rozpočtu	4 912 599
od ostatných subjektov verejnej správy (RTVS)	158 000
príjmové finančné operácie	3 099 865

TASR rozpočtový výhľad 2017

nedaňové príjmy, z toho:	2 776 000
príjmy z podnikania a z majetku	23 000
administratívne a iné poplatky a platby	2 752 000
iné nedaňové príjmy	1 000
granty a transfery	2 500 000
príjmy z transakcií s fin. akt. a pas. (FO), v tom:	52 000
zostatok prostriedkov z predch. rokov	52 000
Spolu	5 328 000

Umelecké fondy

- Zákon o umeleckých fondoch
- Povinné příspěvky: 2% z autorského honoráru

• Literární fond	962 905
• Hudobný fond	392 338
• Fond výtvarných umení	123 860
Spolu	1 479 103

Výdavky na kultúru v SR

	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016
Ministerstvá v SR	486 001 028 €	444 417 615 €
Samosprávne kraje	127 441 895 €	133 578 833 €
Obce	283 726 034 €	325 899 540 €
Zistený súkromný sektor		1 479 103
Zmiešaný sektor sektor		282 130 024 (súkr. Zdroje) - 33 058 360 (ŠR) 249 071 664
ÚHRN	897 168 957 €	905 624 166 €

Výdavky na kultúru - rezorty

	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016
Úrad vlády SR	1 183 866 €	1 042 680 €
Ministerstvo obrany SR	6 135 096 €	5 758 906 €
Ministerstvo vnútra SR	5 946 577 €	8 371 516 €
Ministerstvo financií SR	36 820 601 €	4 374 552 €
Ministerstvo životného prostredia SR	6 354 391 €	3 496 715 €
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	41 402 815 €	67 148 529 €
Ministerstvo zdravotníctva SR	700 000 €	700 000 €
Ministerstvo kultúry SR	370 803 680 €	312 875 934 €
Ministerstvo hospodárstva SR	384 646 €	307 676 €
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	795 291 €	490 100 €
Všeobecná pokladničná správa	15 474 065 €	39 851 007 €
ÚHRN	486 001 028 €	444 417 615 €

Výdavky na kultúru - VÚC

	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016
Bratislavský samosprávny kraj	10 303 884 €	14 332 604 €
Trnavský samosprávny kraj	14 437 779 €	13 929 649 €
Trenčiansky samosprávny kraj	8 186 900 €	8 881 356 €
Nitriansky samosprávny kraj	14 467 645 €	14 891 155 €
Banskobystrický samosprávny kraj	20 495 728 €	19 800 472 €
Žilinský samosprávny kraj	13 054 467 €	13 926 432 €
Prešovský samosprávny kraj	24 975 272 €	26 685 014 €
Košický samosprávny kraj	21 520 221 €	21 132 151 €
ÚHRN	127 441 895 €	133 578 833 €

Výdavky na kultúru – obce podľa územného členenia

	Skutočnosť 2015	Rozpočet 2016
Bratislava	50 765 859 €	66 280 332 €
Trnava	35 460 116 €	41 112 794 €
Trenčín	26 766 881 €	31 723 495 €
Nitra	37 530 055 €	37 468 360 €
Žilina	36 068 900 €	37 269 445 €
Banská Bystrica	26 238 660 €	33 990 154 €
Prešov	36 866 143 €	37 279 492 €
Košice	34 029 422 €	40 775 467 €
ÚHRN	283 726 034 €	325 899 540 €

Financovanie zo ŠR SR

– kapitola Ministerstva kultúry SR

Ukazovateľ	2015	2016	Návrh 2017
RO a PO spolu	105 453 513 €	116 605 079 €	133 187 534 €
v tom prioritné projekty	6 345 139 €	6 565 000 €	6 465 000 €
Dotačný systém	18 586 202 €	10 016 097 €	15 996 097 €
Ostatné subjekty verejného sektora	77 977 737 €	91 237 085 €	94 503 526 €
v tom			
RTVS, AVF, TASR, FNPU, MS	38 627 842 €	51 067 559 €	54 486 000 €
Cirkvi	39 349 895 €	40 169 526 €	40 017 526 €
ÚHRN kapitola MK SR	202 017 452 €	217 858 261 €	243 687 157 €